

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

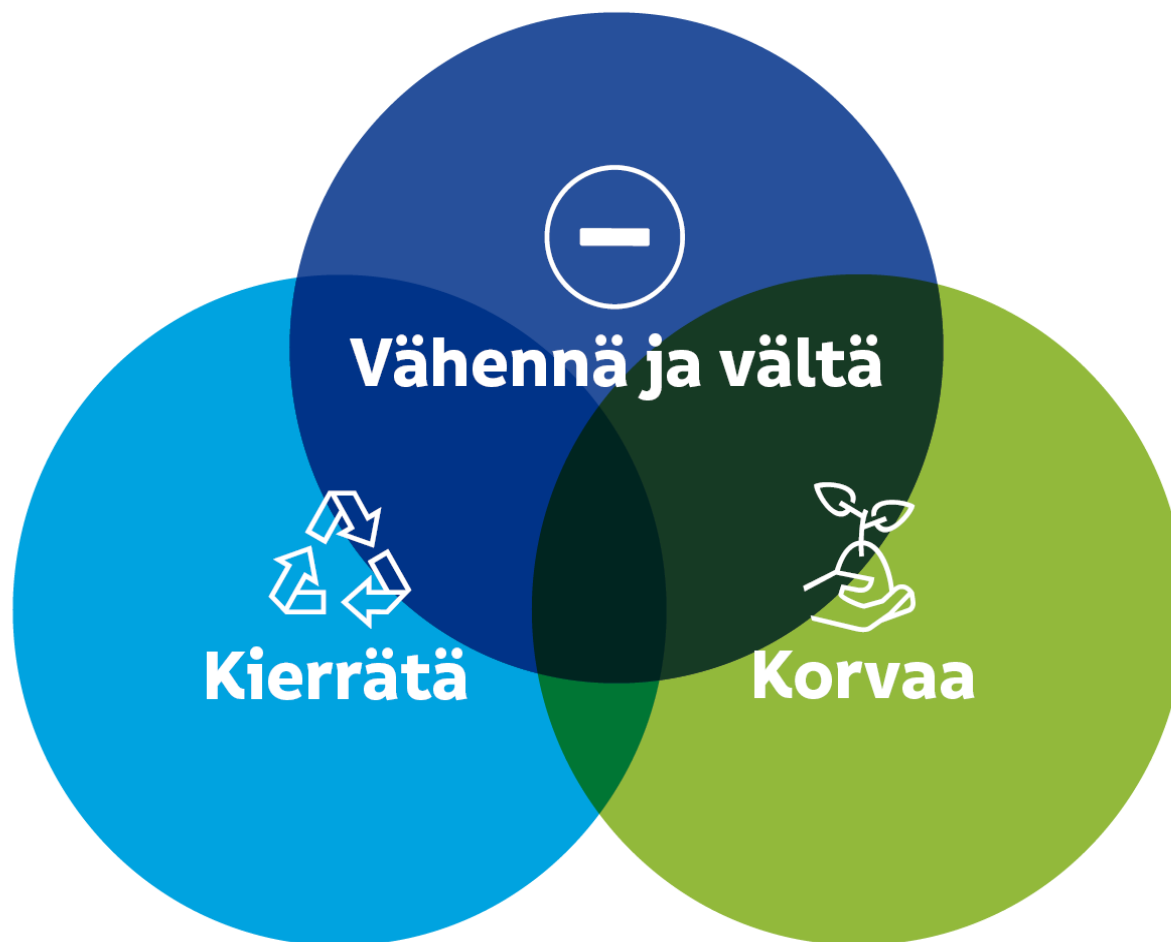
MUOVITIEKARTTA Suomelle

CircWaste teemakokous muoveista

SYKE 29.1.2019

Merja Saarnilehto, YM

Kohti kestäväää muovitaloutta

Ensiaskleet

- Pyrkimyksenä käynnistää **nopeat konkreettiset toimet** muovihaasteeseen tarttumiseksi, 10 toimenpidekokonaisuutta
- Osa toimenpiteistä edellyttää pidemmän aikavälin toteutusta ja lisäresursseja
- Tavoitteena on vähentää muovijätteen ja -roskan aiheuttamia ongelmia, tehostaa muovin talteenottoa ja kierrätystä sekä tuotesuunnittelua, luoda edellytyksiä uusille kiertotalouden innovaatioille ja investoinneille sekä vähentää riippuvuutta fossiilisista raaka-aineista - vastaa tammikuussa 2018 julkaistun **EU:n muovistrategian** tavoitteita
- Toimeenpano käynnistyi välittömästi, useat toimet etenevät
- Laaja joukko toteuttajia ja yhteistyökumppaneita
- Toimeenpanon yhteinen organisointi käsillä: ohjelmointi ja koordinointi, viestintä, seuranta; laaja yhteistyö jatkuu
- Toimeenpanoon tarvitaan myös tulevan hallituksen toimia
- Uusien toimijoiden mukaantulo tervetullutta

Ehdotukset toimenpiteiksi

Vähennetään roskaamista ja vältetään turhaa kulutusta

Selvitetään muoviveron käyttöönotto

Tehostetaan merkittävästi muovijätteen talteenottoa

Parannetaan muovien tunnistamista rakennuksissa sekä muovijätteen lajittelua rakennustyömailla

Tehostetaan maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista

Otetaan talteenotetun muovin monipuoliset kierrätysratkaisut käyttöön

Panostetaan isosti korvaaviin ratkaisuihin ja perustetaan New Plastics -osaamisverkosto

Nostetaan muovihaaste näkyvästi Suomen kansainväliselle asialistalle

Viedään osaamista ja ratkaisuja

Lisätään tutkimustietoa muovien haitallisista terveys- ja ympäristövaikutuksista

Vähennetään roskaamista ja turhaa kulutusta

- Toteutetaan kampanjakokonaisuus muovin haasteista; esim. haastetaan kaupungeja ja tapahtumajärjestäjiä ratkaisuihin roskaamista ja turhaa kulutusta vastaan
- Tehdään *Green Deal* –sopimuksia kertakäyttöpakkausten käytön (esim. pikaruokapaikat) ja ylipakkaamisen sekä roskaamisen vähentämiseksi.
- Selvitetään muoviveron käyttöönottoa (kertakäyttömuovien käytön vähentäminen ja korvaavien ratkaisujen vauhdittaminen).

YM, TEM, VM, Sitra, kaupungit ja kunnat, tapahtumajärjestäjät, yritykset, järjestöt

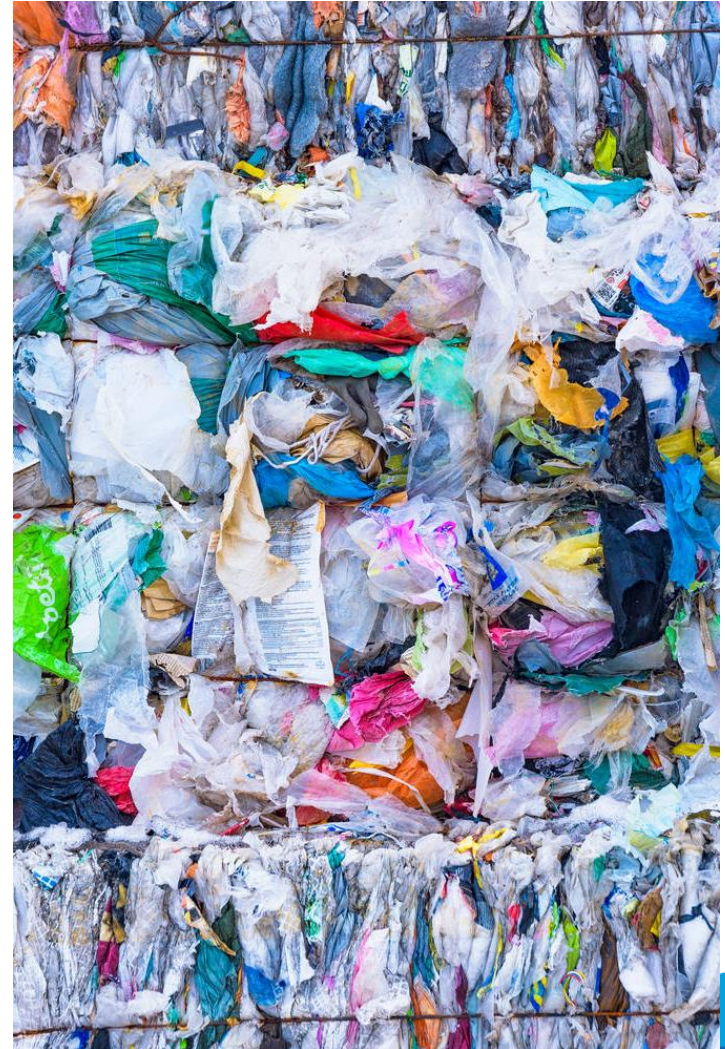
-- EU:n kertakäyttömuovidirektiivi (SUP)

- Komission antoi ehdotuksen kesäkuussa, nopea käsittely, sopu saavutettu
- Koskee kymmentä Europan rannoilta yleisimmin löytyvää kertakäyttöistä muovituotetta sekä kadonneita ja hylättyjä muovisia kalastusvälineitä
- Näihin kohdistetaan eri tyyppisiä toimenpiteitä käyttökielloista käytön vähentämiseen, merkintöihin ja tuottajavastuun laajentamiseen, esim.
 - Markkinakielto muovisille kertakäyttöisille ruokailuvälineille, lautasille, juomien sekoitustikuille, pilleille, ilmapallon varsille, vanupuikoille
 - Muovia sisältävien elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutuksen vähentäminen mm. asettamalla kansallisia tavoitteita, vapaaehtoisilla sopimuksilla sekä taloudellisella ohjauksella;
 - Juomapakkaukset suunniteltava siten, että korkit ja kannet pysyvät kiinni pakkauksessa koko käyttövaiheen ajan;
 - Kierrätysmateriaalin sekoitevelvoitteet muovipulloille
 - Kertakäyttöisiin muovituotteisiin on merkittävä tieto sopivista jätteenkäsittelyvaihtoehdoista, roskaantumisen haitallisista ympäristövaikutuksista sekä tuotteessa olevasta muovista. Kertakäyttöisten muovituotteiden vaikutuksista ja vaihtoehdoista on myös viestittävä;
 - Laajennettu tuottajavastuu kertakäyttöisten muovituotteiden ja muovia sisältävien kalastusvälineiden osalta tarkoittaa sitä, että valmistajien edellytetään osallistuvan roskien siivoamisen sekä roskaantumista koskevan tiedon keräämisen sekä viestinnän kustannuksiin. Lisäksi valmistajat joutuvat osallistumaan kertakäyttöisten juoma ja ruokapakkausten sekä tupakan filttareiden keräämisen ja kuljettamisen kustannuksiin;

Tehostetaan merkittävästi muovin talteenottoa

- Uudistetaan muovijätteen erilliskeräysvaatimuksia; lisätään merkittävästi pakkausmuovin talteenottoa ja keräyspaikkoja
- Käynnistetään kokeilu, jossa selvitetään toteuttamisvaihtoehtoja eri muovijakeiden erilliskeräykselle
- Lisätään kuluttajien ja tuottajien tietoisuutta muovin lajittelusta ja kierrättämisestä

YM, kunnat, jätehuoltoyritykset, tuottajavastuuorganisaatiot, Muoviteollisuus, VTT, järjestöt (Martat, WWF)

Parannetaan muovien tunnistamista rakennuksissa ja muovijätteen lajittelua

- Tehdään inventaario rakennetun ympäristön muovien määrästä ja kierrätyspotentiaalista.
- Tehdään ohjeistus rakennustuotteiden kertakäyttömuovien käytön vähentämiseen ja kierrätykseen. Neuvotellaan Green Dealista.
- Tehdään suunnitelma muovin vähentämisestä, kierrätysasteen nostamisesta sekä uusimuovin käytöstä rakentamisessa yhdessä ARA:n ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Toteutetaan kokeiluna julkisia hankintaprojekteja, joissa sovelletaan näitä toimenpiteitä
- Kehitetään rakennusten muovien tuoteselostemalli, joka voidaan liittää rakennusten suunnittelussa käytettävään tietomalliin tai osittain myös rakennuslupatietoihin.

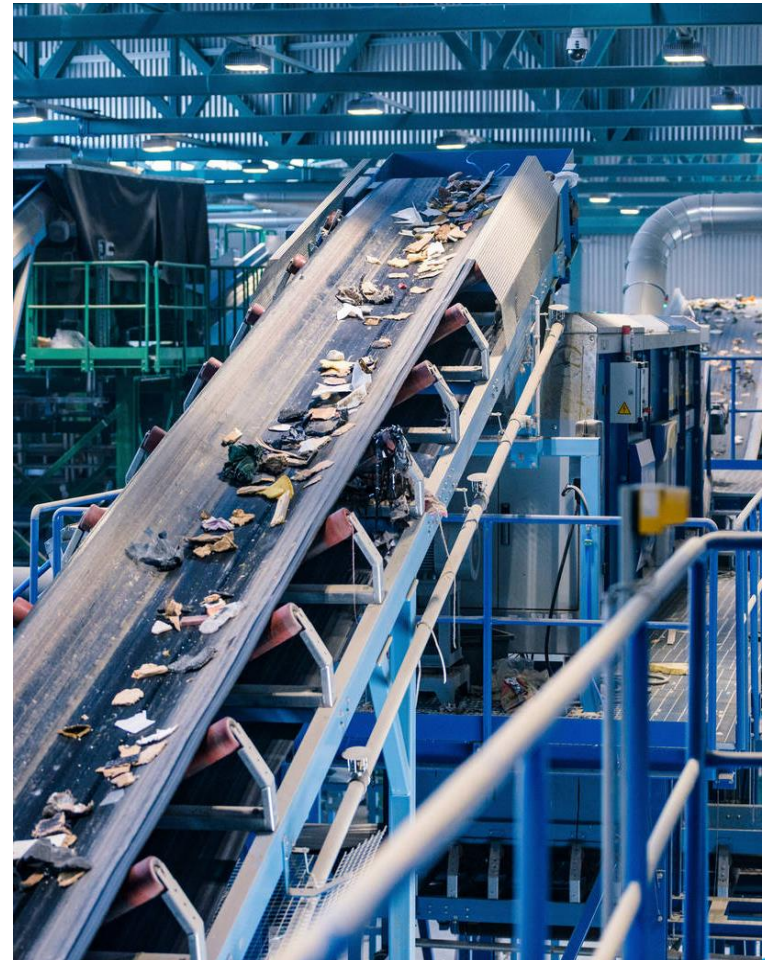
Tehostetaan maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista

- Etsitään kustannustehokkaita ratkaisuja maatalouden muovien kierrättämiseen, lisätään alueellista yhteistyötä ja lisätään neuvontaa maataloille.
- Panostetaan uusien biopohjaisten ja täysin biohajoavien katemateriaalien käyttöön (testaus jne.).
- Kannustetaan biopohjaisten muovien käyttöön esim. monivuotisten kasvien viljelykatteissa (esim. Maaseudun kehittämissohjelman hyödyntäminen)
- Lisätään tietoa ja koulutusmateriaalia muovin vaikutuksista maaperässä

Otetaan talteenotetun muovin monipuoliset kierrätysratkaisut käyttöön

- Vauhditetaan erilaisille arvoketjuille sopivia kierrätysratkaisuja (kuljetus, prosessointi, uusien tuotteiden valmistus). Vahvistetaan osaamista TKI-hankkeilla.
- Arvioidaan kemiallisen kierrätyksen potentiaalia ja vaikutuksia Suomessa sekä selvitetään sen reunaehdoja.
- Toteutetaan 1-2 täysimittaista muovijalostamoja sekä kemiallisen kierrätyksen yksikkö(jä). Vauhditetaan tarvittaessa laitosten käyttöönottoa esim. investointitukiohjelmalla.

TEM, VTT, BF, Sitra, Muoviteollisuus, muut alan toimijat

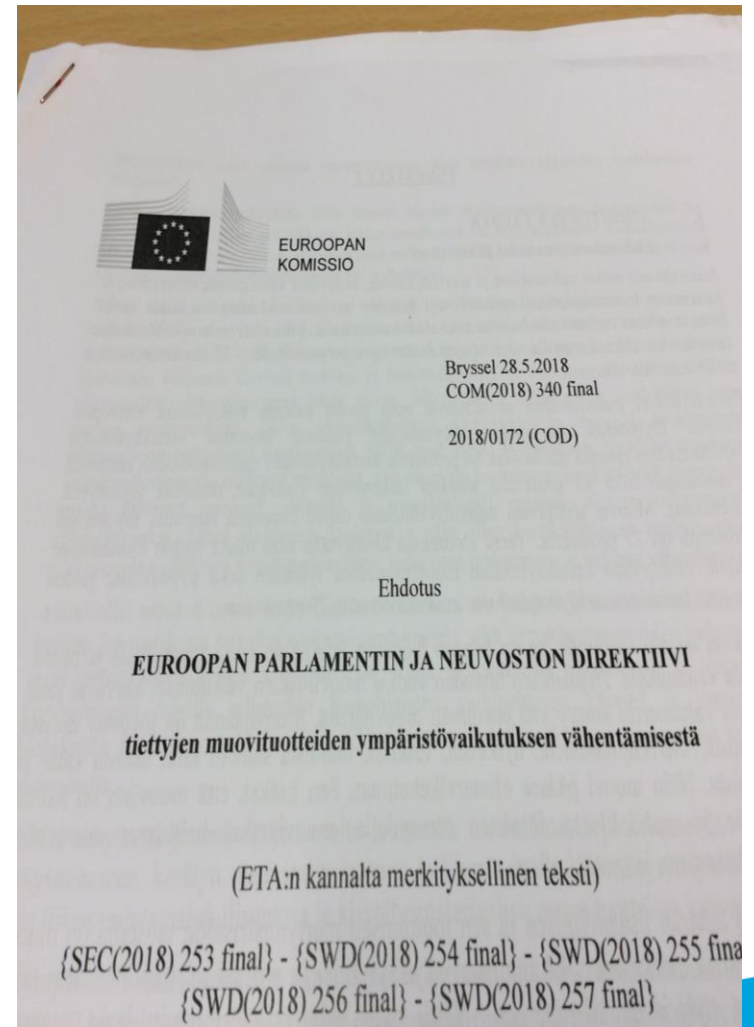
Panostetaan korvaaviin ratkaisuihin

- Käynnistetään kansallinen ohjelma ja kohdennetaan rahoitusta konsortioille uusien muoveja korvaavien ja ympäristöllisesti kestävien ratkaisujen kehittämiseen.
- Vahvistetaan arvoketjuissa toimivien yhteistyötä kuten elintarvikepakkausten yhteiskehittämistä metsä- ja elintarviketeollisuudessa.
- Osana ohjelmatyötä perustetaan yrityksiä ja muita toimijoita verkottava ja tutkimusta hyödyntävä New Plastics -osaamisverkosto, jonka tehtävänä on lisätä yritysten materiaaliosaamista, vahvistaa muovin kierrätyksen arvoketjuja ja tutkimusta (mm. hankkimalla EU-rahoitusta) sekä levittää tietoisuutta perinteistä muovia korvaavista ratkaisuista ja kehittää standardisointia.

TEM, BF, MMM, YM, Sitra, VTT, Luke, SYKE, Suomen Akatemia, toimialajärjestöt

Nostetaan muovihaaste Suomen kv. asialistalle ja viedään ratkaisuja maailmalle

- Nostetaan muovihaaste ja sen ratkaisut näkyvästi esille Suomen EU:n PJ-kauden tilaisuuksissa; ajetaan EU-tason lisätoimia, joilla vahvistetaan muovia sis. tuotteiden kierrätettävyyttä, ekosuunnittelua ja uusiomuovin käyttöä.
- Ajetaan kansainvälisiä lisätoimia merten roskaantumisen hillitsemiseksi sekä painotetaan muovikysymystä PM, Itämeren suojelun ja arktisessa yhteistyössä.
- Tarjotaan yrityksille rahoitus- ym. välineitä kehittää ja viedä suomalaisia ratkaisuja. Käynnistetään yhteistyötä valituilla, esim. pahimmin muoviongelmissa kärsivillä, kohdealueilla.
- *YM, TEM, UM, BF, Sitra, WWF Suomi*

Lisätään tutkimustietoa muovien haitallisista ympäristö- ja terveysvaikutuksista

- Täsmennetään tietotarpeet ja käynnistetään muoveja, erityisesti mikromuoveja koskevia tutkimushankkeita (päästölähteet, vaikutukset ja altistuminen)
- Kehitetään analytiikkaa ja parannetaan tietoa muoveihin lisätyistä ja kertyneistä haitta-aineista.
- Kehitetään ratkaisuja mikromuovien talteenottoon (esim. hulevedet) sekä mikromuoveja sisältävien lietteiden hyödyntämiseen.

Suomen Akatemia, STN, yliopistot, VNK, THL, SYKE, VTT, Luke, BF, TUKES; kv. yhteistyö esim. EU:n kemikaaliviraston kanssa

-- Mikromuovien käyttöä rajoittava ehdotus

- Euroopan kemikaalivirasto ECHA julkaisemassa ehdotusta
- kieltää tarkoituksellisesti lisätyt mikromuovit EU:ssa
- ei koske biohajoavia muoveja
- ei koske lääkkeissä ja teollisuudessa käytettyjä mikromuoveja
- EU-tason rajoitus, parempi kuin kansalliset: tehokas, toimijoille selkeä, myös kuluttajille halvemmät tuotteet
- ehdotuksen vaikutus: 30 000 tonnia mikromuovia ei pääse luontoon
- julkinen kuuleminen ehdotuksesta alkaa maaliskuussa

The background features abstract, overlapping shapes in shades of blue and green. A large light blue shape is on the left, overlapping a darker blue shape on the right, which in turn overlaps a green shape. The text 'Kiitos!' is centered on the light blue area, with a white horizontal line underneath it.

Kiitos!
